

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Петър Иванов Моллов

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 2. Хуманитарни науки

професионално направление 2.1. Филология

докторска програма Романски езици (Съвременен испански език - Лексикология на съвременния испански език)

Автор: Ана Исабел Диас Гарсия

Тема: Хумор и ирония: приложение на политическия и политизирания дискурс в преподаването на испански като чужд език

Научен ръководител: доц. д-р Веселка Ангелова Ненкова

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № Р33-2846 от 10.06.2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Хумор и ирония: приложение на политическия и политизирания дискурс в преподаването на испански като чужд език“ за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Романски езици (Съвременен испански език - Лексикология на съвременния испански език). Автор на дисертационния труд е Ана Исабел Диас Гарсия – докторант в редовна форма на обучение към катедра Романистика и германистика с научен ръководител доц. д-р Веселка Ангелова Ненкова от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Ана Исабел Диас комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование (ОКС ‘магистър’);
- заповед за записване в докторантура;
- заповед за промяна на темата на дисертацията;

- заповед за смяна на научния ръководител;
 - заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит по специалността с успех отличен (6);
 - протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
 - дисертационен труд, написан на испански език;
 - автореферат на български език;
 - списък на научните публикации по темата на дисертацията;
 - копия на научните публикации;
 - декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
 - справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;
- Докторантът е приложил 5 броя статии в сборници от научни форуми.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Ана Исабел Диас е бакалавър по Испанска филология и Английска филология и магистър по преподаване на испански език на чужденци от Университета на Саламанка (Испания). Освен това е завършила множество курсове към различни испански образователни институции, свързани с преподаването на испанския език и култура; обучавала се е два семестъра в Университета на Ванкувър, Канада и е била два пъти със стипендии за изследователска работа в Университета на Крагуевац (Сърбия) и Университета на Валядолид (Испания) по програма Еразъм +. Акредитирана е за екзаминатор на изпита DELE.

Работила е като преводач, помощник-учител по испански език за чужденци и служител в Британското консулство в Глазгоу, научен ръководител на студенти по испански език, преподавател по испански език и испанска култура в курсове за преподаване на испански език на чужденци и проверител на писмени изпити за дипломите DELE към Университета на Саламанка. В България е била лектор по испански език в Езикова гимназия „Иван Вазов“ (Пловдив), а сега е преподавател по испански език в Пловдивския университет "Паисий Хилендарски" и лектор в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Владее отлично английски и френски език, изучавала е също български и италиански език. Участвала е в девет научни форума и има шест публикации.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата на дисертацията е много актуална, като се има предвид, че през последните години се наблюдава засилен изследователски интерес към политическия дискурс от

езиковедска гледна точка. Целите и задачите, които си поставя авторката на труда, съответстват на тази съвременна тенденция.

4. Познаване на проблема

Докторантката познава състоянието на проблема, стъпва на широка теоретична основа и подхожда аналитично към използваната литература.

5. Методика на изследването

Методиката на изследването е адекватна на поставените цели и позволява да се извърши убедителен и детайлен анализ на избрания за проучването корпус.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Трудът представлява оригинално изследване на съвременния политически дискурс в Испания от гледна точка на лингвистиката и дидактиката на чуждоезиковото обучение. Той съдържа всички задължителни за един дисертационен труд компоненти – аргументиране на избора на тема, цели, методология, теоретична основа, обосновка на избора на корпус, анализ на корпуса, съответстващ на поставените цели и подчинен на избраната методология, изводи и библиография.

На първо място искам да изтъкна широката теоретична основа, на която е поставена работата. Авторката прави съдържателен и добре фокусиран преглед на развитието на лингвистиката, за да открие онези нейни постижения, които имат връзка с обекта на нейното проучване и биха ѝ помогнали да осветли различните му аспекти. Акцентът е поставен върху най-съвременните тенденции в науката за езика, особеностите на политическия дискурс и лингвистичните теории за хумора, както и за неговата роля в политическия език.

Избраният корпус е достатъчно обемен и представителен и е анализиран в количествено и качествено отношение. По-интересен от езиковедска гледна точка, разбира се, е качественият анализ. Авторката анализира механизмите на хумористичния ефект, реторичните средства, с които се постига, както и функцията на хумора в представените примери от изказвания на политици в Конгреса на депутатите, които разделя на принципа преднамерен / непреднамерен хумористичен ефект. В примерите от уличните протести с политическо послание се наблюдават някои, в които има реторични средства, с които се постига оригиналност, но хумористичната нотка не е ясно открояна.

Ценна е също и последната глава на работата, тъй като изгражда мост към друга филологическа област – дидактиката. Там авторката е показала как изследваната материя може да се оползотвори в часовете по испански като чужд език за различни нива на обучение.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

На теоретично ниво трудът е приносен със сполучливото и хармонично използване на теориите на дискурса и на хумора за постигане на набелязаните цели и задачи.

Анализът на корпуса е полезен с наблюденията си върху различните механизми, нюанси и функции на хумора в сферата на политическия дискурс и този на уличните протести с политическа насоченост от последните години в динамично променящото се испанско общество - едно слабо изследвано поле в испанския език от езиковедска гледна точка.

Не на последно място дидактичната част на работата има и чисто практически принос чрез разработения метод за използване на изследваната материя в обучението по испански език. Добре известно е, че способността да се разбира и използва хуморът е един от белезите за високо ниво на владеене на един език, а да не пренебрегваме и факта, че той прави по-приятен и забавен процеса на обучение.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

От петте статии, придружаващи документацията по процедурата, една е на тема, пряко свързана с дисертацията – „Прилагане на политическия и политизирания дискурс в преподаването на испански като чужд език”; други две са посветени на различни теми, които обаче имат отношение по един или друг начин с дидактиката, която, както вече отбелязах, е важен компонент от дисертационния труд и в този смисъл допринасят за оформяне на впечатленията от методическия подход на авторката в сферата на преподаването на испанския език. Това са статиите „Ролята на литературата в преподаването на чужди езици” и „Език, вариативност и култура във филмовия трейлър” (в съавторство), където акцентът отново е поставен, макар това да не е ясно заявено в заглавието, върху използването на трейлърите в преподаването. Останалите две статии са посветени на прагматиката – „Прагматиката от възникването си до наши дни”, статия която проследява развитието на тази лингвистична дисциплина, и „Комуникация на убеждаването: прагматичен подход към рекламата”, на английски език. Макар че не са пряко свързани с темата на труда, и двете засягат проблемите на прагматиката, която има важна роля в съвременните методи на преподаване на чужди езици. Четири от статиите са в сборници от научни форуми в български научни институции, а една е в сборника от втората от ежегодните срещи на преподавателите по испански език в България, конференции, организирани от Институт Сервантес – София. Всички тези публикации се опират на резултатите от изследванията на утвърдени учени, но винаги надграждат вече постигнатото с добре откритата собствена визия на авторката.

9. Лично участие на докторантката

Анализът на корпуса и дидактическият модел за използването му в часовете по испански като чужд език са личен принос на докторантката и не повтарят вече направени проучвания на други автори.

10. Автореферат

Авторефератът, в обем от 74 стр. на български език, отговаря на изискванията и отразява в синтезиран вид резултатите, постигнати в дисертацията.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки по съдържанието на дисертацията.

12. Лични впечатления

Познавам докторантката като колега от Пловдивския университет, където от години водя курс по Испанска литература като гост-лектор, а също и като лектор по испански език в Катедрата по испанистика и португалистика в Софийския университет, където съм щатен преподавател. Характерното за нея като преподавател е търсенето на иновативни и модерни методи в обучението, стремежът ѝ да се усъвършенства като педагог, усилията, които полага, за подобряване на резултатите на студентите. Ана Диас е отговорна и сериозна в работата си, отзивчива към колегите и толерантна в общуването си с хората. Смятам, че призиванието ѝ като преподавател и изследовател не подлежи на съмнение.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Смятам, че дидактичният модел, разработен в дисертацията, може да послужи за бъдещото развитие на докторантката като преподавател по испански език и ѝ препоръчвам да продължи работата си в избраната от нея насока, както и да помисли за написването на практическо помагало за изучаващите испански език.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Факултета по филология, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Ана Исабел Диас Гарсия притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Романски езици (Съвременен испански език - Лексикология на съвременния испански език) като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Ана Исабел Диас Гарсия в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Романски езици (Съвременен испански език - Лексикология на съвременния испански език).

12. 06. 2019 г.

Рецензент:

проф. д-р Петър Моллов